

ESPOO
ESBO

Espoolainen kotouttamistyö – Onnistumisia ja haasteita

Jenni Lemercier

Johtava sosiaalityöntekijä, Maahanmuuttajapalvelut

18.1.2018 Monikulttuuriasiain neuvottelukunta

Maahanmuuttajapalvelut

Palvelupäällikkö

Pakolaisten vastaanotto- ja kotoutumisen sosiaalityö

Espoon ryhmä- ja perheryhmäkodit

Johtava sosiaalityöntekijä

Johtava sosiaalityöntekijä

Johtaja

Palveluvastaava

Johtava sosiaalityöntekijä

Nuorten tiimi (alle 30v)
2 sosiaalityöntekijää
2 sosiaaliohjaajaa
1 ohjaaja

Jälkihuolto
3 sosiaalityöntekijää
3 sosiaaliohjaajaa
1 psyk.sairaanhoitaja

Aikuisten valmistava perusopetus (Omnia)
2 sosiaaliohjaajaa

Aikuisten ja perheiden tiimi
4 sosiaalityöntekijää
4 sosiaaliohjaajaa

Lähityö ja ohjaus
4 ohjaajaa

Etuuskäsittely + toimisto
2 etuuskäsittelijää
2 toimistosihiteeriä

Palveluneuvonta
3 palveluohjaajaa

Vastaanoton sote-tiimi
2 sos.työntekijää
1 sos.ohjaaja
Sairaanhoitaja
toimistosihiteeri

Espoon ryhmäkoti
2 vastaavaa ohjaajaa
14 ohjaajaa

Hirviportin perheryhmäkoti
1 vastaava ohjaaja
12 ohjaajaa

**Ilman huoltajaa tulleiden
alaikäisten kotoutumisen sos.työ**
3 sos.työntekijää
3 sos.ohjaajaa
1 etuuskäsittelijää

Kivenlahden Perheryhmäkoti
1 vastaava ohjaaja
8 ohjaajaa

ESPOO
ESBO

Maahanmuuttajapalveluiden perustehtävä

- Maahanmuuttajapalvelut vastaanottaa Espooseen muuttavat pakolaiset sekä tukee heitä sopeutumaan uuteen asuinmaahan ja kotikaupunkiin.
- Maahanmuuttajapalvelut tukee asiakkaitaan kotoutumisessa kokonaisvaltaisesti yhteistyössä asiakkaiden, muiden viranomaisten ja järjestöjen kanssa.
- Annamme ohjausta, neuvontaa ja perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, sosiaalipalveluista, sosiaaliturvasta, asumisesta, suomen kielen opiskelusta, terveyspalveluista sekä perheenyhdistämisestä.

ESPOO
ESBO

Maahanmuuttajapalveluiden pakolaisten vastaanoton asiakkaat

- 1) Kiintiöpakolaiset
- 2) Turvapaikkakäsittelyn kautta oleskeluluvan saaneet maahanmuuttajat, joilla on pakolaisstatus.
- 3) Itsenäisesti kuntaan muuttaneet pakolaiset, joiden ensimmäisestä VRK-kirjauksesta on alle 1 vuosi.
- 4) Pakolaisen perheenyhdistämiset.
- 5) 18-vuotta täyttäneet nuoret, jotka ovat tulleet alaikäisenä maahan ilman huoltajaa ja saaneet oleskeluluvan ->oikeus jälkihuoltoon

Asiakkuus kestää enintään 3 vuotta ensimmäisestä väestörekisteröintipäivästä.

ESPOO
ESBO

Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

- **Kotoutumista edistävien toimenpiteiden järjestäminen (6§)**

Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään osana kunnallisia peruspalveluja ja työ- ja elinkeinohallinnon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä.

- **Ohjaus ja neuvonta (8§)**

Kunnan, työ- ja elinkeinotoimiston sekä muiden viranomaisten on annettava maahanmuuttajalle asianmukaista ohjausta ja neuvontaa kotoutumista edistävästä toimenpiteistä ja palveluista sekä työelämästä.

- **Oikeus kotoutumissuunnitelmaan ja kotoutumissuunnitelman kesto (11, 12§)**

Maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, jos hän on julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettu työtön työnhakija tai jos hän saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotuesta annetun lain mukaista toimeentulotukea.

Kunta sopii kotoutumissuunnitelmassa maahanmuuttajan kanssa kotoutumista ja työllistymistä edistävästä kunnan palveluista tai muista toimenpiteistä, jos maahanmuuttaja ei terveydentilansa, ikänsä, perhesyiden taikka näihin rinnastettavien syiden vuoksi voi osallistua kotoutumista tukeviin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin. (14§)

ESPOO
ESBO

Lukuja pakolaisten vastaanotosta Espoossa

- V. 2015 uusia asiakkaita oli 370 hlöä
- V. 2016 uusia asiakkaita oli 668 hlöä
- V. 2017 uusia asiakkaita oli 728 hlöä

- Tällä hetkellä asiakkaita on noin 1 400 hlöä
- Suurimmat kansalaisuudet Irak (55%), Syyria (16%), Afganistan (6.5%), Somalia (5.4%); yhteensä 28 eri kansalaisuutta edustettuna asiakaskunnassa

Alle 30 -vuotiaiden sosiaalityö

- Palvelutarpeen arviointi
- Sosiaalityö ja -ohjaus
- Verkostotyö
- Alkuarvioinnit ja koto-suunnitelmat
- Lähityö tarvittaessa
- Ohjaaja
- Asiakkaita 177

2 sosiaalityöntekijää
2 sosiaaliohjaajaa
1 ohjaaja

Jälkihuolto (ilman huoltajaa tulleet 18-20)

- Palvelutarpeen arviointi
- Jälkihuollon suunnitelma
- Tuettu asuminen (oma tai palveluntuottaja)
- Sosiaaliohjaus (oma tai palveluntuottaja)
- Palveluohjaus
- Infot, ryhmämuotoinen toiminta, virkistystoiminta
- Asiakkaita 105

3 sosiaalityöntekijää
3 sosiaaliohjaajaa
1 psykiatrinen sh

Omnian aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen sosiaaliohjaus

- Koulunkäynnin ja kotoutumisen tukeminen
- Keskeytysten estäminen
- Tiivis yhteistyö opettajien, opiskelijahuollon, sosiaalityöntekijän sekä muun verkoston kanssa
- Ryhmämuotoinen toiminta

2 sosiaaliohjaajaa

Aikuisten ja perheiden tiimi

Aikuisten ja perheiden kotoutumisen sosiaalityö

- Palvelutarpeen arviointi
- Sosiaalityö ja -ohjaus; perhesosiaalityö
- Verkostotyö
- Alkuarvioinnit ja koto-suunnitelmat
- Lähityö
- Toimeentulotukityö
- Ryhmänohjaus
- Asiakkaita n. 1160 / 465 ruokakuntaa

4 sosiaalityöntekijää
4 sosiaaliohjaajaa
4 ohjaaja

Neuvontapalvelut

- Palveluneuvonta avoimna päivittäin
- Infotaulut aulatiloissa
- Ryhmämuotoiset alkuinfot kahdesti viikossa

3 palveluohjaajaa

Etuuskäsittely- ja toimistotyö

- Toimeentulotukityö
- Asiakastiedot; aktit
- Tilastointi
- Tulkkauslaskutus
- Laite- ja tuotetilaukset

2 etuuskäsittelijää
2 toimistosihteerä

- Omnian Aikuisten perusopetukseen alkuvaiheen sosiaaliohjaus 17-25 -vuotiaille -> nuorille, jotka eivät ole suorittaneet peruskoulua kotimaassa
- Nuorten jälkihuolto: alaikäisenä ilman huoltajaa yksin tulleille 18-21v nuorille tukea itsenäistymiseen
- Kokonaisvaltainen perhesosiaalityö -> sosiaalityön kenttä pirstaleinen – haasteena kuitenkin saada lapset ja nuoret vielä enemmän näkyville
- Neuvontapalvelut helposti tavoitettavissa
- Ryhmäinfot uusille asiakkaille sekä alkuvaiheen vastaanoton malli
- Lähityö arjessa
- Yhteistyö 3. sektorin kanssa, mm. Pakolaisavun Vertaiskoto ja Yhteiskuntaorientaatio, SPR:n Asumisapu (Keski-Espoon osasto), kotouttavat ja lähisuhdeväkivaltaa ennaltaehkäisevät ryhmät Miehen Linjan kanssa, Järjestöistä voimaa kotoutumiseen –hanke (Ely-keskus, EJY), Espoon seurakunnat
- Kotona kaupungissa –hanke - asumisvalmennus

- Asiakasmäärää vaikea ennustaa; hallitsematon muutto pk-seudulle
- Asuntotilanne
 - > ylikalliit vuokra-asunnot, vuokravelkaantuminen; tietyt alueet
 - > kehittykö yksityisille markkinoille ns. hämäräbisnestä
- Mielenterveyspalvelut, uudet työskentelytavat
- Perheenyhdistämiset
- Alaikäisenä tp-hakijana tulleiden lyhyet, vuoden oleskeluluvat
- Kotoutumiskoulutus ja kotouttava toiminta: luku- ja kirjoitustaidon kurssit; kotiäitien suomen kielen opiskelu; korkeasti koulutetut
- Lasten harrastustoiminta: edullinen ja matalan kynnyksen harrastustoiminta; urheiluseurat kotouttajina
- Maahanmuuttajajärjestöjen tavoittaminen ja yhteistyö
- Työllistyminen